

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ Č. 5

VYSOKÉ NAD JIZEROU

Program:

DNES - 6.10.1983 - ČTVRTEK

- 9.00 - seminář o včerejším představení v malém sále Krakonoše
- 13.30 - rozloučení s DS MěKS Radnice v malém sále Krakonoše
- 14.30 - vítání DS OB Maštov na MěNV
- 14.45 - Větrovanka před Krakonošem
- 15.00 - vítání DS OB Maštov před Krakonošem
- 16.00 - divadelní představení a J.Šotola: Možná je naodpovědně pustil, ale obávám se, že prostor vytyčený počtem řádků tohoto úvodníku zdaleka nestačí dotknout se otázky seriózně. Zájemce o ni tudíž odkazuje na knihu O.Zicha Estetika dramatického umění, která bohužel vyšla naposledy v roce 1931, těžko se shání a v knihovnách je perneně v oběhu. /Posluchači divadelní vědy UK mají kupříkladu s jejím sháněním nepřetržité problémy./ Nepochopím, proč už dávno nedošlo k reedici této látky, i když připouštím, že leccos z ní už přetavil další vývoj divadla.
- 19.30 - střese kůň/DS Strážkovice/
- 22.00 - setkání souboru s patrony na Větrově

ZÍTRA - 7.10.1983 - PÁTEK

- 9.00 - seminář o dnešním představení v malém sále Krakonoše
- 13.30 - rozloučení s DS Strážkovice v malém sále Krakonoše
- 14.30 - vítání DS Vojan Libice nad Cidlinou na MěNV

/pokračování na straně 2/

Národní přehlídka vesnických a zemědělských divadelních souborů

Kdosi mi po včerejším diskusním příspěvku na semináři sdělil, že ho zaujala poznámka o rozdílu mezi nástrojovou a tvůrčí interpretací. Později se přidali další tazatelé s potřebou dozvědět se další podrobnosti. Nu a nakonec redakce Větrníku s žádostí o článek na toto téma.

NÁSTROJOVÁ a TVŮRČÍ INTERPRETACE

Upřímně řečeno, rád bych se do toho naodpovědně pustil, ale obávám se, že prostor vytyčený počtem řádků tohoto úvodníku zdaleka nestačí dotknout se otázky seriózně. Zájemce o ni tudíž odkazuje na knihu O.Zicha Estetika dramatického umění, která bohužel vyšla naposledy v roce 1931, těžko se shání a v knihovnách je perneně v oběhu. /Posluchači divadelní vědy UK mají kupříkladu s jejím sháněním nepřetržité problémy./ Nepochopím, proč už dávno nedošlo k reedici této látky, i když připouštím, že leccos z ní už přetavil další vývoj divadla.

Ale k naší otázce. Vpodstatě jde o to, stanovit si vůbec, co je interpretace.

/pokračování na straně 2/
Bl.č.238/83

pokračování ze strany 1/

14.45 - Větrovanka před Krakonošem

15.00 - vítání DS Vojan Libice nad Cidlinou před Krakonošem

16.00 - divadelní představení
a K.Saja: Býk Klemens
19.30 /DS OB Maštov/

22.00 - setkání souboru s patrony na Větrově

S E M I N Á Ř

Včerejší seminář o představení Švejka souboru z Karolinky byl v lecčems netypický. Jednak v tom, že se hovořilo o představení neběžném, pokoušejícím se o něco nového na prepisu Haškovy prózy/takže se hovořilo o převoditelnosti epických textů na divadlo/.Potom v tom, že se tento stálý host vysockých přehlídek postaral o kulturní vložku, takže po vyčerpání problematiky inscenace pokračovali i předtím usínající jedinci při hezké písničce Stáni Pšeničkové z Radnic.

Na tento seminář pak navázala informace Heleny Šimkové o tom, co v současné době vydala a chystá DILIA. Zaměřila se na tři okruhy: na současnou českou dramaturgii/letos vyšlo zatím 13 původních novinek a snad se tato žně do konce roku ještě rozroste/, na tituly ke dnům polské kultury, které proběhnou v příštím roce, do třetice připomněla oslavy SNP. Kromě zajímavých informací nabídla osobní konzultaci každému, kdo o ni bude stát. Nová hejte, protože tato nabídka dosud trvá!

/pokračování ze strany 1/

Shodneme-li se na tom, že jde o umělecký výkon, pak se tak děje v zásadě dvěma způsoby: umělec za použití jistého nástroje vyjadřuje /interpretuje/ svého autora a to prostřednictvím svého talentu a dokonalého zvládnutí techniky /houslista či jiný instrumentalista hudební/ - může být dokonce sám tímto nástrojem svým hlasem /zpěvák či umělecký přednášeč/, pohybovými schopnostmi /tanečník, vodič loutky/ atd., druhý způsob interpretace, který považují za tvůrčí, znamená, že interpret prostřednictvím sama sebe vytváří zcela novou hodnotu a svými duchovními a jedinečnými schopnostmi vytváří novou uměleckou skutečnost. Dlužno podotknout, že do tvůrčí interpretace je právě zahrnuto herectví. Ale pozor! I herec se může stát nástrojovým interpretem, neumožní-li mu tvůrce inscenace /autor, režisér/ rozvinout jeho tvůrčí možnosti a použije-li k interpretačnímu sdělení pouze jeho hlas a další fyzické /nástrojové/ dispozice.

Mezi nástrojovou a tvůrčí interpretací neexistuje hierarchie: jsou to prostě dva různé druhy uměleckého sdělování a preferovat hodnotově jeden způsob nad druhý by bylo nesmyslné. Jde o to, pro jaký obor umělecké práce je ten který způsob interpretace užít. Hledat hierarchii by bylo právě tak absurdní, jako se kupříkladu mluvit o to, je-li koncert symfonie hodnotnější než představení činohry, nebo je-li lepším umělcem houslista Hudeček než herec Hanzlík. Slovem: tyto interpretační druhy jsou vzájemně nepoměřitelné.

Zdeněk Pošíval

B1.č.241/83

vystoupení souboru OB Strážko-
vice jsme všichni opravdu hodně zvě-
daví. Na to, jakým způsobem zvedne
rukavici hozenou divadelníky z Luž,
jaký bude jejich Šotola. Je všeobec-
ně známo, že vedoucí souboru Vašek
Němec v pondělí hru "Možná je na
střeše kuň" bedlivě sledoval:

Vašku, co říkáš konkurenci?

Bylo to opravdu hezké předsta-
vení. Trošku jsem hercům záviděl.
Tu scénu. My totiž máme u nás ve sta-
rý škole mrňavé jevišátko 4x5 met-
rů, rekvizit a kulis se nám na ně
mnoho nevejde. Brzy si ale poněkud
polepšíme, pomáháme stavět nové ví-
ceúčelové kulturní zařízení. To, že
věci musíme mít upravené pro menší
prostor má ale i svou výhodu. Jsme
spíše zájezdová scéna, našich 280
obyvatel se se hrou rychle seznámí.
Tak jezdíme po okolních vesnicích.
Hrajeme doslova všude, i po hospodá-
ch. A věřte, že člověka potěší když
pak slyší díky za to, že jsme divadlo
přivezli. Stalo se nám třeba, že v
jedné vsi, 12 km od krajského města
nám řekli, že s divadlem k nim při-
jeli naposled před válkou. Jinak to,
jak jsme Šotolu udělali my, večer
uvidíte.

Prý jste do Vysokého přijeli
rovnou z bramborového pole?

Skoro doslova, sedm z dvaceti
členů souboru pracuje v JZD 25. Úno-
ra, teď v sezóně na bramborách pomá-
hají i ostatní. Na zkoušky nám herci
často chodili rovnou od těch rádků.
I naše Fanda, která by už ve svých
sedmdesáti měla právo na odpočinek,
pořád pracuje v rostlince.

Hra je nám pro své prostředí
velice blízká a opravdu nás chyt-
la, herci si často sami vybírali
svůj typ. Konečně hra z vesnice, já-
sali jsme. A dobrá! Oni dnešní auto-
ři na ni totiž dost často zapomíná-
jí. Ještě zajímavost o souboru.
Spolupracujeme s operou Jihočeského
divadla a každoročně při Trocnovs-
kých slavnostech statujeme v Libuši
a Prodané nevěstě.

Krakonošáci se prý napili Bud-
varu přímo u vás?

Ano, přesněji řečeno v samotném
pivovaru. Byli u nás na třídním
zájezdě, snažili jsme se jim ukázat
co se dá. Hlubokou, Lipno, otáčivé
jeviště v Krumlově a také samozřej-
mě rodiště Jana Žižky, které je 2
kilometry od nás. Těšíme se, že přije-
dou zas. Jako soubor z Květné se
kterým se kamarádíme na život a na
smrt.

Bl.č.242183

Ve středu se představil další nováček
přehlídky, divadelní soubor MĚKS v Rač-
nicích krou Radoslava Lošťáka Dům, kde
nesněží. - Autor se pokusil postavit
proti sobě dva odlišné světy, jeden s
nenasytným fetišismem věcí, druhý, který
jde po normálních lidských a čistých
vztazích. - Schématicnost zpracování
tématu přináší s sebou ovšem jen povr-
ní pohled na závažné společenské
problémy společnosti. Postavy jsou jen
určitým ztělesněním negací než živými
lidmi. V dramatické předloze není
dostatečně nosný konflikt, který by
dal hercům dostatek prostoru k pře-
svědčivé motivaci jednání.

R E C E N Z E

Režie se nedostatečně pokusila o vý-
klad textu, situace nejsou dostatečně
navozovány, hereckým postavám chybí cí-
jednání, jdou pouze po vnější charakte-
ristice. Schématické zúžení by bylo
možné překonat režijní koncepcí ve
smyslu odpovídající nadsázky a větší
dynamiky jednotlivých situací i zpře-
slením charakteristiky postav. Škoda,
že ani scéna nenavozovala atmosféru
domu, kde nikdy nesněží a nikdy neválí
čistý, bílý sníh. - Nově se formující
omlazený soubor si vybral předlohu,
která nebyla plně adekvátní režijní
i hereckým možnostem ale představení
rozhodně prokázalo, že radnický soubor
má před sebou perspektivy tvůrčí
divadelní činnosti při odpovídající
výběru textu, režijních i hereckých
možností celého, nadějného kolektivu
a všichni se můžeme upřímně těšit na
jejich další práci.

Jaroslav Šindelář

Dne 18. března 1842

Vážení moji divadelní příz-
nivci. To jsem se zas naběhal,
než jsem to všechno stihnul o-
pouknout. A dost se mi klíží oči
přeskakuje hlas. Juro, Juro,
budeme muset prověřit na jaký
jsi pohon, protože ty tvoje pra-
videlné noční koncerty u klaví-
ru by člověka dost zmohly. Asi
ochutnám ten elixír co při tom
popíjíš. Je známo, že sis ho při-
vezl od vás, kdoví jaká je v tom
alchymie, zřejmě nějaký benzin
pro lidské motory. Občas bych
taky potřeboval trošku elixíru,
nenechal bys mi tady malinkou
lahvičku? Vždyť já už nevím, kde
má brát sílu na to honění rekre-
antů po lesích a rozhánění po-
pílků co nám sem pořád padá.

A k ránu zase přiběhly ty
holky redaktorský, že prej mám
v revíru šotka, že jim v noci
řádl ve Větrníku a klidánko si
tam vyměnil jednu osmičku za
devítku a tak o sto let omladil
soubor z Radnic. Šotku, dej si
pozor, ještě nevíš co je to hněv
vládce hor.

Dneska mě moc potěšili kama-
rádi ze Strážkovic. Už při při-
vítání na MěNV se hlásili o
práci. Že prý viděli pole s ku-
kuřicí a že by šli večer otrhat
palice, aby nezmrzly. Od jejich
úmyslu je odradil teprve Joska
Soukupů, který jim vysvětlil,
tahle kukuřice ještě na poli
klidně může být. No, možná bych
si je pozval do svojí zahrádky,
to už jsem říkal jak mi ji luf-
táci plení.

Velký úspěch slaví při lou-
žení se soubory poudačka o tej
cestě kolem světa ze 80 dní.
Na dotazy tlumočím oznámení re-
dakce Větrníku. Ano, bude uveřej-
něna v sobotu.

Požádám vítám. Nejen nové sou-
bory ale i další zástupce sed-
mej velmoci, z hradeckého roz-
hlasu i zemědělek, ahoj Dagmarko.

Čekám, jestli se potvrdí
zvěsti o dnešním příjezdu naše-
ho známého Viktora Dokučajeva.
Pro nezasevěné, sovětského
režiséra, působícího v Jihočes-
kém divadle. Pokud opravdu při-
jede, už se těším na plánovanou
páteční besedu s ním.

Na celém podhoří, ve Vysokém, v Bozkově,
ve Sklenářicích, v Jablonci-všudy, všudy se
české hry v divadle hrají. Tu Jan Dolínský,
jinde Abuchazan, Tam Felsenstein aneb Znějí-
cí zvon půlnoční hodinu. Byl jsem všude, ale
odpadla mi chuť, že nejraději sedím doma.
A jestliže se mi chce, přečtu si komedii
tak, jak chci. Na prknech místem to jde bíd-
ně. Neviděli hrát a sami, koho by uposlech-
li, nemají. Co dělají, myslí, že to dobře jest.
Opravdu to není k uspaní, nýbrž to je spíš
koutěku.

Jak hudlují ty divadla, to jest něco
hrozného.

Předně mluva by měla být čistá, jasná,
bez vší přísady. To ale mají divných vyslo-
vení - nových slov, aneb které v obyčejí,
v užívání nejsou, tak divně vyslovují, že
jest člověku ouzko.

Za druhé, oblek, jak říkají, komedianta je
nepřiměřený. Přijde na to, komu jaká role
se dá. Dostane-li ji zámožnější a může-li
si pořídit šaty, ustrojí se hezky, byť by
hned chatrný šat měl mít. Je-li chudák kní-
žetem, vyjde tak, že i nejnižší služebník
lepší bundu má. Ač kabát nedělá osobu, ale
přece oko se tu musí klamat.

C I T U J E M E

Za třetí v řeči se nedává pozor na zna-
mení rozdílnosti. Ať jest čárka nebo pun-
tík, ať jest otazník neb zvolaník, málo
rozdílu v tom dělají.

Za čtvrté chod divadelní má být obzvláště
pozorován. Někdo se má plížit, jiný proti
němu mužně, a sice tak, jak sebou to karak-
tery nesou.

Bříďte, bříďte! Snad za sto let to bude
vlepším pořádku. Vždyť ale již já pamatu-
ji dvacet let, kde sobě česká Thálie rozbi-
la stan, a není opravdu vidět veliký, obrov-
ský pokrok. Vždyť vše popostoupá, a to by
mělo zůstat na jednom místě?

Dobře. Zapovídají ouřady všechny hry. Ne-
má se prý bez prezidiálního povolení hrát,
a byť by to hned bylo k ústavu chudých neb
ku kostelu - zapovídají to. Proč? Chcete
vyrazení nevinné lidi uzmut, vy vrchníci?
Chcete, by vám i to těžce zasloužené na-
prkání dali do vašich jidášských měšců?
Taj jest a ne jinak.

/Z deníku Věnceslava Metelky/

VĚTRNÍK, zpravodaj XIV. národní přehlídky
vesnických a zemědělských divadelních
souborů. Vydává OŠ NP VZDS. Redakce: Alena
Exnarová, Eva Boučková